

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2019. DECEMBER

TETT ÉS VÉDELEM
ALAPÍTVÁNY

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	5
A Tett és Védelem Alapítvány	7
Összefogás	7
Brüsszel Intézet	7
A jelentésről	8
Módszertan	9
Antiszemita gyűlöletcselekmények – 2019.december	12
Gyűlöletbeszéd	12
További gyűlöletcselekmények	15
Közösségi hírek, reakciók	16
Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról	18
Egyéb hírek	19
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei	20
A hónap krónikája	21
Kapcsolat és támogatás	23
Felhasznált irodalom	23
Impresszum	25

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem egyik legfontosabb feltétele a helyzet pontos ismerete, az antiszemitizmus valódi elterjedtségének vizsgálata. A Tett és Védelem Alapítvány egyik célja éppen a kérdést övező ismerethiány felszámolása. Ennek eszköze többek között a folyamatos és szakmailag megalapozott közéleti monitoring-tevékenység, mivel a tényleges információk összegyűjtése, elemzése nélkül nem lehet valós védelmet biztosítani a közösség számára. A monitoring eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel közzéteszi.

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: az antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel, illetve a gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentés ezt a kettőt összefoglalóan gyűlöletcselekményeknek nevezi. Mindkettő esetében fontos kritérium, hogy azok elkövetésekor azonosítható az antiszemita motiváció. Míg azonban az

előbbieket a büntetőjog szerint bűncselekményeknek minősülnek, az utóbbiak ezt a szintet nem érik el. A teljes kép felrajzolásához azonban mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Az események regisztrálásán kívül fontos azok különböző jellemzőinek számbavétele is. A dokumentálás során ezért egyrészt rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére, célpontjára, következményeire vonatkozó adatokat. Másrészt különböző cselekménytípusokat is megkülönböztetünk.

Ebben a hónapban Alapítványunk három antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított. Mindegyik eset a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozott. Először Kósa Lajos a Fidelitas tisztújító kongresszusán tartott beszédében „*a zsidók kénytelenek voltak, vagy lehet, hogy jól is esett nekik a nyilas vitézt megszavazni a Hajdú-Bihar megyei közgyűlésbe*” mondatával utalt Kulcsár Gergely jobbikos képviselőre, aki korábban durva antiszemita megnyilvánulásairól vált ismertté. Második esetben egy újságcikkben fogalmazott úgy annak szerzője, hogy „*Ismerjük el, Rothschildék, Goldsmüthék, Sorosék stb. – vagyis a globális elit – jól felépített terve ez*”. A harmadik esetben valaki „*Zsidók gyilkosok*” feliratot firkált a makói zsidó emlékjel Dávid-esillagot idéző talapzatára.

A További gyűlöletcselekmények kategó-

riájába ebben a hónapban egy hír került. Ebbe a fejezetbe kerülnek azok a hírek, események melyek bár gyűlöletcselekmények, az időpontjuk ismeretlen, vagy jelentéktelenségük illetve az antiszemita szándék egyértelműségének hiánya miatt nem képezik részét a statisztikának.

Ebben a hónapban új eljárást nem kezdeményezett Alapítványunk és korábbi eljárásainkkal kapcsolatban sem kaptunk értesítést.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

Az antiszemitizmus jelensége nem új keletű Magyarországon. A már korábban is tapasztalt gyűlöletbeszéd azonban egyre jobban eluralkodott a közéletben. A helyzetet enyhíti, hogy a nyíltan antiszemita, rasszista nézeteket valló Jobbiknak korábban negyvenhárom országgyűlési képviselőhelye mára huszonötre zsugorodott, de az antiszemita gyűlöletbeszéd a szervezet rendezvényein továbbra is megjelenik. Ezek a tényezők hívták életre a Tett és Védelem Alapítványt. A Tett és Védelem Alapítvány a hazai jogrendszer által biztosított civil szerveződési lehetőségek közül az alapítványi formát választotta; bejegyzése 2012 novemberében történt meg. Az Alapítvány a romló minőségű közbeszéd, a kirekesztés, az antiszemitizmus táptalaját adó ismerethiány, valamint az atrocitások és a törvényszegések elleni erélytelen jogi

fellépéssel szemben kíván új alternatívát nyújtani.

ÖSSZEFOGÁS

A Tett és Védelem Alapítvány bejegyzett civil szervezet. Az Alapítvány munkájában közreműködők között vannak a status quo/chábád EMIH, a reform irányzatú SzimSalom vezető személyiségei és az irányzatoktól független, de a társadalom elismert tagjaként számon tartott emblemikus személyiségek egyaránt. Az Alapítvány kurátorai megjelenítik a Magyarországon működő legfontosabb zsidó vallási és kulturális irányzatokat és így szimbolikusan is kifejezik, hogy az antiszemitizmus elleni fellépés mindannyiunk közös ügye.

7

BRÜSSZEL INTÉZET

Az antiszemita gyűlöletesemények monitorozását a **Tett és Védelem Alapítvány** által életre hívott **Brüsszel Intézet**, az **Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ)** által kidolgozott és javasolt módszerek alapján végzi. Az Intézet, a monitoringmunka során, az antiszemita jelenségeket különböző, standardizált források által nyújtott információk alapján rögzíti és elemzi. Az incidenseket hét különböző kategóriába soroló monitoringmunka forrásai többek között: az Intézet saját Kutatási és Incidenskövetési Csoportjának forrásai, a sajtóban és a közmédiában fellelhető információk, valamint a kormányzati szervekkel kötött megállapodás keretében lehetőség nyílik a bírósági, a bünyügyi és egyéb államigazgatási területek adatbázisaiban fellelhető releváns adatok felhasználására

is. Az Intézet létrehozta és üzemelteti az **+36 510 0000** számon elérhető **FORRÓDRÓT**-ot, melyen antiszemita és zsidóellenes megnyilvánulások bejelentésére nyílik lehetőség.

A **Brüsszel Intézet** kutatási terve a havi rendszeres monitoringjelentések közzétételén túl magába foglalja egy átfogó, a zsidóságot érintő, kvalitatív és kvantitatív módszereket is alkalmazó kutatást, valamint az egész társadalomra kiterjedő felmérést az antiszemitizmus jelenlegi helyzetével kapcsolatban. A program részét képezi továbbá egy olyan differenciált képzési program kialakítása, mely az állami ügyintézés különböző szintjei és szereplői számára biztosít felkészítést a rasszista és antiszemita jelenségekkel kapcsolatos fellépésről, eljárásokról iskolai és továbbképzés-rendszerű tananyagok formájában.

A JELENTÉSRŐL

A magyarországi antiszemitizmus megítélése, kezelése sokszor rendkívül szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A tényleges helyzet megismerése a valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele, ezért a Tett és Védelem Alapítvány feladatának tekinti, hogy pontos és minél teljesebb képet adjon a magyarországi antiszemitizmus mértékéről. Ennek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek¹ monitorozása. Ennek eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel teszi közzé. A havi beszámolókon kívül minden évben részletesebb elemzéseket is magába foglaló összefoglaló jelentést készít az adott évben elkövetett cselekményekről.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekménytípusoktól. Ezek a bűncselekmények egyfajta üzenetnek tekinthetők, így túlmutatnak magán a cselekedeten. Ez a többletjelentés a társadalom különböző szinterein manifesztálódik: az egyén, a megtámadott csoport és végül az egész társadalom szintjén. Az áldozatok pszichológiailag, érzelmileg nagyobb traumát élhetnek át. Ennek a cselekménytípusnak nagy hatása van arra a csoportra nézve is, amelyhez a megtámadott egyén tartozik. Ezen cselekmények áldozatai sokszor felcserélhetőek, mivel számtalan esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott – éppen megtámadott – csoport tagja. Éppen ezért ezen csoport tagjai érzelmileg szintén involválódnak, illetve attól félhetnek, hogy a jövőben ők maguk is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontjaivá válhatnak. Ez különösen igaz azokra a csoportokra, melyek hosszú idő óta ki van-

nak téve ennek. Annak hosszas bizonyítása pedig szükségtelen, hogy a zsidóság ebbe a körbe tartozik. Ezek a cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Egyrészt felbátorítja az elkövetőket vagy akár másokat, hogy a jövőben hasonló cselekményeket kövessenek el, másrészt pedig az ilyen esetek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve is súlyos következményekkel járhat. (Levin és McDevitt 1999, 92–93; OSCE/ODIHR 2009a, 19–21; OSCE/ODIHR 2009b, 17–18; Perry 2001, 10)

Általánosságban elmondható, hogy kevesebb gyűlöletcselekményt jelentenek, illetve dokumentálnak, mint amennyi valójában megtörténik. Az áldozatok sokszor nem jelentik ezeket a rendőrségnek. Ennek több oka lehet. Egyrészt sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik ezeket az eseteket, akár a felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat. Az áldozatok érezhetnek szégyent is vagy tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül. Az alulminősítés is sok esetben előfordul, vagyis a hivatalos szervek nem állapítják meg a gyűlöletmotivációt. Éppen a civil szervezetek azok, akik segíthetnek ezen problémák orvoslásában. Különösen hasznos lehet az állami szervekkel – például rendőrséggel, ügyészséggel – való együttműködés.² A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy a hivatalos szervek figyelmét felhívják az országban elkövetett, gyűlöletmotiválta cselekményekre. Az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendek rajzolhatók fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra való terelésében, elláthatják az áldozatok védelmét, illetve más módokon segíthetik őket. Ezek a szervezetek közvetítőként is szolgálhatnak az áldozatok és a rendőrség között. (OSCE/ODIHR 2009b, 34–36)

¹ Ezek részletes definícióját lásd a *Módszertan* részben.

² Jó példa erre a Community Security Trust (CST) és a londoni, illetve a manchesteri rendőrség együttműködése. (CST 2013)

MÓDSZERTAN³

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motíválta incidensekkel. Jelentésünkben a kétféle cselekményt együttesen gyűlöleteselelményeknek nevezzük. Ezeket az EBESZ a következőképpen definiálja⁴ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan bűntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motívál⁵
- gyűlölet motíválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. A magyar büntetőjog kétféle gyűlölet-bűncselekményt nevesít: a közösség tagja elleni erőszak, valamint a közösség elleni uszítás büntetett. Az újonnan elfogadott Büntető törvénykönyv (2012. évi C. törvény) az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményekről szóló XXI. fejezetének 216., valamint a köznyugalom elleni bűncselekményekről szóló XXXII. fejezetének 332. szakasza foglalkozik ezekkel. A közösség tagja elleni erőszak büntette akkor állapítható meg, ha az elkövető a sértettet azért, mert az valamely védett csoporthoz tartozik, bántalmazza, kényszeríti. Ezen kívül akkor is, ha riadalomkeltésre alkalmas kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít. A büntett csak akkor valósul meg, ha ennek konkrét sértettje van. A közösség elleni uszítás leginkább gyűlöletbeszédet jelent, és a tényállás megállapításának feltétele, hogy azt nagy nyilvánosság előtt

követik el. Az uszítás nem konkrét személy, hanem egy csoport ellen irányul. Fontos kiemelni, hogy más bűncselekmények is minősülhetnek úgy, hogy azokat rasszista indítékkal követték el. Ebben az esetben a bíróságnak súlyosabb ítéletet kell hoznia.⁶ (TASZ 2012, 3–4) Ezekon kívül a Btk. 333. szakasza a nemzetiszocialista rendszer bűnei tagadásának büntetéről szól. A 335. szakasz pedig a különböző önkényuralmi jelképek (többek között horogkereszt, SS-jelvény, nyilaskereszt) terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közszemlére tételét tiltja.

Jelentésünkben olyan gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket mutatunk be, amelyek motívációja antiszemitizmus. Ilyen cselekménynek számít minden, ahol annak elkövetője, célpontja, módszere vagy üzenete erre utal. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos, hogy csak abban az esetben beszélhetünk antiszemita motívációról, ha kifejezetten a zsidósághoz való tartozás feltevése miatt választotta az elkövető az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő. A monitorozás során gyűlöleteselekménynek tekintünk egyrészt mindent, ami a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába esik. Ezek lehetnek a Büntető törvénykönyv által nevesített bűncselekmények (közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban más a Büntető törvénykönyvben szereplő tettek is, ha az előítéletes motíváció bizonyítható. A gyűlöletincidensek azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített⁷, indikátorok vizsgálata alapján

³ A módszertanunk lényegében változatlan a monitoringtevékenység 2013 májusi megkezdése óta. A módszertant Barna Ildikó dolgozta ki, az ő szövegét emeltük át ebbe a fejezetbe. Az apró formai változtatásokat külön jelezzük.

⁴ A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakraborti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, azonban a gyakorlati munkában nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

⁵ Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motíváció nélkül már nem lenne bűncselekmény. (OSCE/ODIHR 2009a, 24) Ennek általunk való kezeléséről lásd később.

⁶ A Btk. szó szerinti nem tartalmazza a rasszista indítékot, de például az „aljas indok” minősítést kimeríti, ha valaki ilyen indítékkal követ el bűncselekményt.

⁷ Ezeket a *Módszertan* későbbi részében mutatjuk be.

döntünk arról, hogy az adott tettnek lehet-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletesemények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Különösen fontosak számunkra az áldozatok bejelentései. Ha az áldozat nekünk nem tud, vagy nem akar bejelentést tenni, akkor egy közvetítő bevonásával értesülhetünk az incidensről. Ilyen közvetítő lehet az áldozat hozzátartozója, ismerőse, az eset tanúja vagy egy másik civil szervezet. A bejelentések megkönnyítését szolgálja az Alapítvány – korábban említett – huszonegy órás telefonos forródrótja. Ezen kívül lehetőség van online bejelentésre, amelynek során a bejelentő még inkább megőrizheti anonimitását.

Az Alapítvány deklarált célja, hogy kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel lehetséges, hogy az áldozat először hozzájuk fordul vagy egy szemtanú őket értesíti.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: a televízió, a rádió, valamint a sajtó nyomtatott, illetve internetes változata. A jelentés lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

Ezen médiumok monitorozását egyrészt fizetett szakemberek látják el professzionális sajtófigyelés keretei között, másrészt önkéntesek is folyamatosan figyelik a médiumokat és a kinyert információt továbbküldik a Brüsszel Intézet munkatársainak feldolgozásra. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőség szerint a média egy mind nagyobb szeletét folyamatos monitorozás alatt tarthassuk. Ez kiterjed nagyjából az összes fogható tévé- és rádióadóra, az összes nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, illetve az interneten nem csupán a hírportálok, de a közösségi oldalak és a szélsőséges, uszító honlapok monitorozására is. A monitorozás folyamata szisztematikusan, pontosan kidolgozott sztenderdek alapján történik.

A monitorozott gyűlöletesemények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban

olyanok is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítjuk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába

- csak Magyarországon történt gyűlöletesemények; függetlenül attól, hogy az áldozat magyar állampolgár-e
- minden cselekedet, esemény, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ahol a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény, épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társul további explicit antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon, amelyeket jelentettek a Tett és Védelem Alapítványnak
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelezése egyes zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és a cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha azok túlmennek a politikai közlésen és hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, amelyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába⁹

- Magyarországhoz, magyarországi zsidósághoz kötődő antiszemita gyűlöletesemények, amelyek valamiért nem tartoznak a statisztikába. Ennek több oka lehet: nem Magyarországon történtek, nem egyértelműsíthető az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei, vagy egyszerűen nincs olyan súlya a történéseknek.

⁸ Ennek kialakításához felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöletesemények leírását pontosítottuk, ez eltér a 2013-as indulás utáni meghatározástól.

- Gyűlöletkifejezések, amelyek honlapon, kommentekben és online fórumokon rendszeresen megjelennek és nem érkezett róluk személyes bejelentés a Tett és Védelem Alapítványhoz.
- Egyéb hírek, melyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Korábban említettük, hogy különböző indikátorokat használunk, amelyek segítségével valószínűsíthető, hogy az adott cselekedet elkövetésének motivációja előítélet volt. Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, a cselekmény helyszínére, időpontjára, az esemény esetleges előzményeire vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen – akár büntetőjogi – következményei.

Az egyes cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeinek megragadása is. Az esetek tipizálását kétféle módon is elvégezzük. Az egyik kategória-rendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, holokauszttagadás.

A másik kategorizáláskor a *Nézzünk szembe a tényekkel!* ajánlása alapján hétféle cselekménytípust különböztetünk meg, amelyek a következők (CEJI 2012, 10–12):

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - személy elleni támadás, amely súlyos testisértést okozhat
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek élete veszélybe kerül

- bombák és levélbombák
- emberrablás
- Támadás
 - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is ide értve, amikor a dobás célt tévesztett
- Rongálás
 - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
 - tulajdon meggyalázása
 - gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet
- Fenyegetés
 - egyértelmű vagy konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
 - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt
 - zaklatás
 - rágalmazás
- Gyűlöletbeszéd
 - nyilvános gyűlöletbeszéd
 - virtuális gyűlölet
 - sértő magatartás
 - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
 - irodalom és zene
- Diszkriminációs esetek

Fontosnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek a tettek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amiben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó. (Perry 2001, 8) A statikus adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.¹⁰ Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

¹⁰ Eppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) az Anti-Defamation League jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK – 2019. DECEMBER

A Tett és Védelem Alapítvány decemberi monitoringtevékenysége során három antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, melyek a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartoztak.

GYŰLÖLETBESZÉD

A TEV és Köves Slomó is reagált Kósa Lajos beszédére – a politikus végül bocsánatot kért

Forrás: neokohn.hu; Tett és Védelem; MTI; facebook.com; atv.hu

2019. december 1-3. Mint arról novemberi jelentésünkben beszámoltunk, a Fidelitas tisztújító kongresszusán tartott beszédében Kósa Lajos az önkormányzati választások eredményét elemezte. Hosszú fejtegetésbe bocsátkozott, hogy átalakultak a politikai viszonyok és azt mondta: „a zsidók kénytelenek voltak, vagy lehet, hogy jól is esett nekik a nyilas vitézt megszavazni a Hajdú-Bihar megyei közgyűlésbe” – néven is nevezve Kulcsár Gergely jobbikos képviselőt, aki korábban durva antiszemita megnyilvánulásairól lett ismert.

Erre reagálva közleményt adott ki Alapítványunk. „A Tett és Védelem Alapítvány felhívja a magyar politika hivatásos szereplőinek figyelmét arra, hogy a holokauszt után 75 évvel csak is meggondoltan és kellő tapintattal nyilatkozzanak a zsidóságot érint kérdésekről, és napi hatalmi küzdelmeikben ne használják eszközeként a zsidó közösséget!” Továbbá fontos, hogy Kósa nyilatkozata „több ponton is sértő a zsidó közösség számára, ráadásul pontatlan is, továbbá egészségtelen politikai konnotációkat tartalmaz. (...) A »zsidóság« Hajdú-Bihar megyében nem szavazhatott senkire, ugyanis éppen 75 évvel ezelőtt a német nácik és a magyar kollaboráns hatóságok haláltáborba deportálták őket. Emlékket sérti, hogy ilyen hangon beszélnek napjainkban a mártírokról” – írják.

Köves Slomó az EMIH vezető rabbija a Neokohnon közzétett írásában ítélte el

Kósa megnyilvánulását. „Elég szomorú lenne, ha antiszemita klisék nélkül nem lehetne kritizálni azt a posztliberalizmust, amely nagy elánnal, éppen az európai civilizáció vesztőhelyét ácsolja” – írta a rabbi. Hozzátette: „Tudva levő, hogy Hajdú-Bihar megyében nincsenek zsidók. Nincsenek, mert 75 évvel ezelőtt pár nap leforgása alatt haláltáborokba vitték és legyilkolták őket. Tekintettel arra, hogy nincsenek így nem is tudhattak szavazni a legutóbbi, 2019 októberi helyhatósági választáson. Ez eddig legalább annyira triviális, mint amennyire szomorú”. Végezetül hangot adott annak a véleményének is, hogy, mint zsidó nem szavazott és nem is fog szavazni „nyilas vitézekre”. „Azt viszont nem mint csak zsidó, hanem mint rabbi utasítom vissza, hogy bármelyik magyar politikai párt erkölctelenségét vagy éppen következtelenségének a terhét bárki is a zsidóságra kollektíve terhelje át” – tette hozzá Köves Slomó.

„Zsidókról, mint valami homogén közegről, mint akik valamilyen politikai csoporthoz tartoznak, valamiről valamit gondolnak, és biztos mindegyikük úgy gondolja, biztos nem lehet beszélni” – mondta az ATV Egyenes Beszéd című műsorában Köves Slomó. „A nyelvi azonosítások nem lenne jók, ha visszatérnének” – tette hozzá a rabbi. Szerinte nagyon helyesen ítélték el korábban azt a pártot, amelyik Magyarországon kifejezetten rasszista ideológiára alapította az egész létét. Azzal viszont, hogy mégiscsak összeálltak velük a baloldali és a liberális pártok, az legitimálta ezeket a nézeteket. „Akár Kósa Lajos esetében, ha valaki ilyen elszólást megenged magának, az abból származik, hogy az egyértelmű határvonalak fel lettek szedve” – fogalmazott. Úgy véli, ahhoz, hogy egyértelmű határvonalak legyenek, az kellett volna, hogy egyértelmű elhatárolódás legyen az olyan pártoktól, amelyek elfogadhatatlan ideológiákat képviselnek. „Az, hogy valaki bocsánatot kér, ez valamilyen következmény mégiscsak jelent” – tette hozzá. Szomorúnak nevezte azt, hogy a tisztújító kongresszuson

résztevők Kósa Lajos szavain nevettek és tapsoltak.

A Mazsihisz elnöke Facebook-oldalán tett fel három kérdést. Ezekben azt fogalmazta meg, hogy vajon Kósa Lajos tudja-e, hogy meggyéjéből 1944-ben Auschwitzba deportálták a zsidókat? És hogy az ott maradt zsidók leszármazottjaival – néhány száz zsidóval – nem lehet sem megnyerni, sem elveszíteni az önkormányzati választásokat. „Vagy egész egyszerűen a meghirdetett »zéró tolerancia« került eléglátványosan felmondásra?» – zárta sorait.

Kósa Lajos végül saját közösségi oldalán kért bocsánatot. „A Fidelitas szombati rendezvényén elhangzott mondataimban, talán félreérthető módon, arra utaltam, hogy az ellenzéki együttműködés a holokausztban elvesztett zsidó honfitársainkon korábban gúnyolódó jobbikosokra is kiterjed, őket legitimálja. Ha

s z a v a i m m a l ,
megfogalmazásommal
akár egyetlen magyar
zsidó polgártársamat is
megsértettem, úgy azért
tőlük bocsánatot kérek”
– állt a közleményben.

Nyílt antiszemita
uszítás a Magyar
Nemzetben megjelent
cikkekben

Forrás: 444.hu;
atv.hu; magyarnemzet.hu

2019. december 9;
december 13. Nyílt
antiszemita uszítás-
sal, egy klasszikus
antiszemita toposszal
támadta Greta Thun-

berget a Magyar Nemzetben Fricz Tamás politológus. Fricz egy olyan publicisztika bekezdését elemzi, amelyet Greta Thunberg

klímaaktivista két társával együtt publikált november végén a Project Syndicate nevű oldalon.

Fricz véleménycikkében úgy fogalmaz: „Ugyanis ha Greta Thunberg ebből a szakrális pozícióból szólal meg a következő időszakban, akkor rá majd úgy hallgatnak a világ kozmopolita Y és Z generációi New Yorktól Budapestig, mintha valóban megfellebbezhetetlen igazságokat mondana ki. (...) Ismerjük el, Rotschildék, Goldsmithék, Sorosék stb. – vagyis a globális elit – jól felépített terve ez”.

Ennél világosabban és több zsidó név felsorolásával kevesen fejtették ki a klasszikus antiszemita összeesküvés-elméletet a világkormányról. Fricz írásának az adja a különleges bukéját, hogy az ósdi vádat egy olyan idézetre próbálja alapozni, ami egész egyszerűen nem arról szól, amit ő állít róla – tette hozzá a 444.hu publicistája.

forrás: delmagyar.hu

Összefirkálták a
zsidó emlékjelet Ma-
kón

Forrás: delmagyar.hu

2019. december
17. „Zsidók gyilkosok” – ezt firkálta valaki a Csanád vezér téri makói zsidó emlékjel Dávid-csillagot idéző talapzatára – írta a delmagyar.hu. Az antiszemita feliratot még aznap, a lap jelzése nyomán eltávolították.

A makói zsidó emlékjel az egykor volt neológ zsinagóga helyén, a Csanád

vezér téren, közvetlenül a makói rendőrkapitányság épülete előtt áll. Fekete betűkkel, feltehetően grafittal azt írták a Dávid-csilla-

got formázó talapzatra, amelynek középpontjában a zsinagóga épületét megidéző szobor áll, hogy „zsidók gyilkosok”. Az elmondások szerint nem ez volt az első ilyen eset, ám a feliratot könnyedén eltávolították.

A megyei rendőr-főkapitányság a lapot úgy tájékoztatta, az ügyben rongálás vétsége miatt indult büntetőeljárás a Makói Rendőrkapitányságon. A rendőrség azt ígérte, hogy a korábbinál is nagyobb figyelmet fog fordítani az emlékjel közvetlen környezetére.

A makói zsidóság hagyományait ápoló, a nagy tiszteletnek örvendő rabbi, Dr. Kecskeméti Ármin nevét viselő, ma már baráti társaságként működő egyesület 2013-ban kezdeményezte, hogy 2014-ben, a neológ zsinagóga átadásának 100. és a holokauszt 70. évfordulóján állítsanak emlékjelet a lerombolt templomnak és a valaha volt izraelita közösségnek.

TOVÁBBI GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoringtevékenysége során 2019 decemberében egy olyan esetet azonosított, amely bár gyűlöletcselekmény, az időpontja ismeretlen, vagy jelentéktelenségük illetve az antiszemita szándék egyértelműségének hiánya miatt nem képezik részét a statisztikának.

Antiszemita palesztinnal szervezett (volna) közös imaestet a Mazsihisz rabbija

Forrás: neokohn.hu; facebook.com

2019. december 22. A Hunyadi téri zsinagóga közösségi médiaoldalán szerepelt egy rendezvény, mely szerint „*ábrahámi vallások imaestjét*” szerveznék 2020 januárjában. A szervezők között Fináli Gábor, a Hunyadi téri zsinagóga rabbija mellett Basil Hararah magyarországi palesztin aktivista is szerepelt – adta hírül a Neokohn.

Hararah már 2016-ban kisebb botrányt okozott, amikor egy budapesti tüntetés során, melyen a résztvevők a menekültek befogadása mellett szólaltak fel, a színpadra lépve palesztinok céltalan lemészárlásával vádolta Izrael államot. Az eseményen elszavalták Mahmoud Darwish palesztin költő egy versét is: a költő arról ismert, hogy egyik versében arról fantáziál, hogy „*a bitorlók (értsd: az izraeliek) húsa lesz étel*”.

Hararah tevékenységéről Alapítványunk is beszámolt a 2018 áprilisi jelentésében, mint antiszemita tartalmakat posztoló személyről.

Az eseményt végül nem tartották meg, a közösségi oldalon is törölték azt.

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Szalai Kálmán: Tett és Védelem Liga néven új nemzetközi szervezet jött létre

Forrás: zsidó.com

2019. december 16. 2019-ben a Tett és Védelem Alapítvány nemzetközi szintre tette át a tevékenységét, és az Európai Unió országaiban is elkezdte kiépíteni irodáit. Az alapítványról szóló hírek között egyre többször jelent meg, hogy új országok csatlakoztak a nemzetközi TEV munkájához vagy éppen hova vitték el oktatási projektjeiket. Az európai uniós megjelenésről és a magyarországi munkájukról Szalai Kálmánt, a TEV titkárát kérdezte a zsidó.com portál.

Ebben elhangzott, hogy a utóbbi években Európa megváltozott demográfiai viszonyai között, illetőleg a migrációs folyamatok erősödésével az erőszakos antiszemita incidensek erősödtek. Szükségessé vált egy olyan egységes szakmai sztenderdek alapján működő európai szervezet felállítása, amely képes a 21. századi európai antiszemitizmus vizsgálatára, kutatására és a jelenséggel szembeni hatékony fellépési lehetőségek kidolgozására. A Tett és Védelem Liga működése a TEV magyarországi gyakorlatának megfelelően az oktatás, a jogvédelem és a kutatás-monitoring hármas tevékenységére épül.

„Első körben az európai országok antiszemita incidens-monitoring jelentését készítjük el, ehhez a jövő év első felében elvégezzük 16 ország társadalmának antiszemita előítéleteség kutatását is” – ismertette Szalai. Hozzátette, a tervek szerint brüsszeli képviseleti irodával és organikus módon bővülő európai hálózattal bővül majd a Liga. „Ennek az előkészületei már megkezdődtek, első körben a már említett havi incidensjelentéseket készítjük el további hat európai országban: a visegrádi

országok mellett Ausztriában, Romániában, Norvégiában és Svédországban is.” – tette hozzá. Elmondta azt is, hogy a szakmai irányítás a TEV magyarországi gyakorlatára építve történik, „de mindenhol helyi szakértőket képeztünk ki erre, természetesen bevonva a munkába az ottani zsidó közösséget is.”

„A liga küldetése, hogy a zsidó közösségek védelmének biztosítása érdekében az antiszemita gyűlöletcselekményekkel szemben az európai jogrend, a tudomány eredményei és az oktatás által nyújtott eszközök igénybevitelével mind EU-s, mind pedig tagállami szinten fellépjön.” Hozzátette, ebben a küldetésben partner a European Jewish Association, az Európai Zsidó Társaság, amely Brüsszel-

ben székelő európai zsidó érdekvédelmi szervezet. „Rájuk támaszkodva valósítjuk meg a hálózatunk bővítését és velük egyetértésben és együttműködésben szervezzük a tananyag-felülvizsgálati projektet, amelynek a gazdája már nem az alapítvány, hanem a

forrás: tev.hu

Tett és Védelem Liga, tehát ez már az európai szervezetünk projektje.”

Zsidó vezetők tanácskoztak Párizsban egy antiszemitizmus elleni konferencián

Forrás: huppa.hu; covingtonjournal.com

2019. december 18. Tizenhat ország 130 zsidó szervezetének képviselője vett részt a Cionista Világszövetség (WZO) párizsi konferenciáján, amelyet a világszerte növekvő antiszemitizmus miatt hívtak össze.

A tanácskozáson jelen volt Aliza Bin-Noun, Izrael franciaországi nagykövete, Joel Margui a francia zsidóság (Consistoire) szervezetének vezetője, Boaz Bismuth, az izraeli Israel Hayom újság főszerkesztője is. Magyarországról Szalai Kálmán, a Likud Magyarország Egyesület elnöke, illetve a TEV titkára vett részt a konferencián és a kétoldalú megbeszéléseken, ahol a szerve-

zeteik jövőbeni együttműködéseinek kerekeit és operatív teendőit egyeztették.

Yaakov Hagoel, a WZO elnöke úgy fogalmazott, a konferencia léte bizonyítja, hogy az egység révén lehet a legnagyobb erőt felmutatni. Elmondta, emelkedett az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények aránya, de szerinte a valós szám magasabb lehet, hisz sok áldozat nem jelenti az őt ért atrocitásokat. Hozzátette: a közösségi média az egyik legnépszerűbb felület, ahol szabadon terjedhet a gyűlöletbeszéd.

A konferencia zárásaként Yaakov Hagoel, a WZO elnöke szólalt fel, majd átadta a szót Boaz Bismuth-nak, aki elmondta: „*a világ tiszteli azokat, akik önmagukat tisztelik. A zsidó büszkeség és a cionista identitás, amelyekre szükségünk van az antiszemitizmus elleni küzdelemben.*”

Ismét helyreállították a zalaegerszegi holokauszt-emlékművet

Forrás: zaol.hu

2019. december 21. Aki a történelmet nem ismeri, arra ítéltetik, hogy újra átélje, ezt a közkeletű mondást idézte beszédében Bali Zoltán alpolgármester, aki kiemelte: múltunk sötét foltjára emlékezni kell, a történelem megismertetésével pedig a fiatalokat tanítani, mert csak így lehet remény, hogy a sötét korszak nem ismétlődik meg. Összefogással, nemzetiségek, egyházak, felekezetek egymás mellett élésével lehet építő társadalmat létrehozni. Ebben hisz a város önkormányzata, és segítséget nyújt, ezt jelképezi az emlékmű helyreállítása is - hangsúlyozta.

Az emlékművet a holokauszt 60. évfordulóján, 2005-ben állították fel a zsidó áldozatok előtt tisztelegve, a 2011 novembere óta Remény névvel illetett parkban. A bronzal díszített emlékmű két, mőzesi kőtáblákat idéző kőtömbjén annak a 878 zalaegerszegi

polgárnak a neve olvasható, akiket 1944-ben hurcoltak el koncentrációs táborokba. A kőtömbök előtt gazdátlanul heverő kabát, kalap és cipő utal a teljes pusztulásra,

az ártatlanok kiirtására. A gyertyatartót, menórát tartó oszlop héber nyelvű felirata alatt „*A kő is kiált a falból*” felirat olvasható.

Az emlékművet felállítására óta 31 esetben rongálták meg, letörték, ellop- tak róla elemeket,

szemetet öntöttek rá – írta meg a zaol.hu. Az önkormányzat állította helyre a hányattatott sorsú mementót, melynek biztonságára már kamera is figyel. Az avatáson az a keszthelyi Goldschmied István mondott el két imát, akinek családját anno az egerszegi gettóba zárták, s aztán a haláltáborban majdnem mindannyiójukat elpusztították.

Joel Margui, a Consistoire elnöke (j) és Szalai Kálmán a TEV titkára.

forrás: tev.hu

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK

A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

A Washington Times szerint rosszul látják a magyarországi antiszemitizmust

Forrás: washingtontimes.com;
neokohn.hu

2019. december 9-10. Ironikus módon, mind az ADL, mind a nemzetközi sajtó Magyarországot emelte ki, mint különösen bűnös helyszínt – jegyzi meg a szerző, Lee Cohen, aki a Danube Institute vendégkutatója volt korábban. Szerinte az őszinteség érdekében helyre kell tenni a globális félreértést a magyarországi antiszemitizmus mértékéről.

Mint írta, budapesti tartózkodása alatt abban a szerencsés helyzetben volt, hogy személyesen is láthatta, Magyarország milyen sokféle módon küzd az antiszemitizmus ellen, például az oktatásban, a jogalkotásban, vagy ahogy az ország vezetői hozzáállnak és cselekednek ebben az ügyben, valamint a zsidó közösségek megerősítésében.

„Európában Magyarországnak van az egyik legpozitívabb kormánya Izrael iránt, a zsidók számára pedig ez az egyik legbiztonságosabb hely a kontinensen” – tette hozzá. Írásában több konkrét példát és nyilatkozatot ismertett, többek közt Köves Slomó EMIH vezető rabbi The Jerusalem Postnak tett nyilatkozatát.

Novemberi jelentésében Alapítványunk is beszámolt a New York-i székhely Rágalmazásellenes Liga nev (Anti-Defamation League - ADL) kutatási eredményeiről. A Washington Times publicistája szerint az ADL mérése és a valóság távol áll egymástól – kutatásuk szerint Magyarország a negyedik leginkább antiszemita ország a világon, a lakosság 42 százaléka vall antiszemita nézeteket.

„Magyarország jelenlegi vezetése dicséretesen túllépett elődei bűnein. Itt az ideje, hogy a világ felismerje, a mai Magyarország bátran elutasítja az antiszemitizmust, és védi, támogatja a zsidó közösségeket” – tette hozzá a szerző.

EGYÉB HÍREK

Ursula von der Leyen: Az antiszemitizmus mérgező a társadalom számára

Forrás: MTI, welt.de, 168ora.hu

2019. december 10. „Az antiszemitizmus mérgező a társadalom számára, ezért mindenkinek harcolnia kell ellene” – jelentette ki az Európai Bizottság elnöke Brüsszelben, az Európai Zsidó Kongresszus (EJC) és az Európai Parlament antiszemitizmus elleni munkacsoportja szervezésében tartott konferencián. Ursula von der Leyen beszédében kijelentette, a zsidó közösségek ellen elkövetett támadások *„mindannyiunk ellen elkövetett támadások”*, ezért az Európai Bizottság fokozott küzdelmet fog folytatni az antiszemitizmus ellen, és erősebb támogatást nyújt a zsidóságnak.

Az október elején a németországi Hallelóban elkövetett, két halálos áldozattal járó, antiszemita indíttatásból elkövetett támadásra utalva a bizottság elnöke sajnálatosnak nevezte, hogy szinte minden nap követnek el támadásokat a zsidók ellen Európában, és ezek száma egyre növekszik. *„Mindez olyan légkört teremt, amelyben a zsidók már nem érzik magukat biztonságban, és kételkedni kezdenek saját jövőjüket illetően Európában. A zsidóság nélkül nincs Európa”* – fogalmazott a politikus.

Arról tájékoztatott, hogy Margarítisz Szkínász, az európai életmód előmozdításáért felelős uniós biztos lesz az Európai Bizottság antiszemitizmus elleni küzdelemért felelős koordinátora.

A konferencia kapcsán megjelentetett cikkében a *Die Welt* is foglalkozik azzal, hogy számos tanulmány szerint növekvőben van Európában az antiszemitizmus – írta a *168ora.hu*. Az Európai Bizottság alapjogi ügynökségének a közvélemény-kutatása kimutatta, hogy az Európai Unióban élő zsidók 39 százaléka átélte az elmúlt öt év során vallása miatti zaklatást, ellenséges magatartást, illetve támadást. Az ilyen esetek 79 százalékában nem tettek bejelentést erről sem a közbiztonsági hatóságoknak,

sem más szervezeteknek. Ennek oka, hogy a megkérdezettek többsége szerint a feljelentés ügysem változtatna semmin sem.

Mint a német hetilap írja, hat EU-tagországban – köztük Finnországban, Írországban, illetve Magyarországon – nem is végeznek pontos felméréseket az antiszemita jellegű esetekről. Ezzel szemben Magyarországon a Tett és Védelem Alapítvány 2013-óta évente készít felmérést az incidensekről, melyet az EBESZ rendre közzé is tesz az európai antiszemita incidensekről tájékoztató adatbázisában.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ELJÁRÁSBAN KEZDEMÉNYEZETT ÜGYEI

Ebben a hónapban új eljárást nem kezdeményezett Alapítványunk és korábbi eljárásainkkal kapcsolatban sem kaptunk értesítést.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A *Kategória* rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	december 1-3.	A TEV és Köves Slomó is reagált Kósa Lajos beszédére – a politikus végül bocsánatot kért	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
2.	december 9; december 13.	Nyílt antiszemita uszítás a Magyar Nemzetben megjelent cikkben	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
3.	december 9-10.	A Washington Times szerint rosszul látják a magyarországi antiszemitizmust	Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról
4.	december 10.	Ursula von der Leyen: Az antiszemitizmus mérgező a társadalom számára	Egyéb hírek
5.	december 16.	Szalai Kálmán: Tett és Védelem Liga néven új nemzetközi szervezet jött létre	Közösségi hírek, reakciók
6.	december 17.	Összefirkálták a zsidó emlékjelet Makón	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
7.	december 18.	Zsidó vezetők tanácskoztak Párizsban egy antiszemitizmus elleni konferencián	Közösségi hírek, reakciók
8.	december 21.	Ismét helyreállították a zalaegerszegi holokauszt-emlékművet	Közösségi hírek, reakciók
9.	december 22.	Antiszemita palesztinnal szervezett (volna) közös imaestet a Mazsihisz rabbija	További gyűlöletcselekmények

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Alapítvány zsidó szervezetek civil kezdeményezése, amely a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért. Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus ért, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez! Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtjük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját! Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és Facebook-oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:
Cím: 1082 Budapest, Baross utca 61.
Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130
<http://www.tev.hu>, info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)
- Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.
- CEJI, 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.
- Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.
- Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.
- Levin, Jack és McDewitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.
- OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.
- OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.
- Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.
- Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.
-

IMPRESSZUM

Kiadó: Tett és Védelem Alapítvány,
Szalai Kálmán titkár

Szerkesztők: Nádasi Krisztián vezető kutató,
Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoport
Dr. Bodó Kristóf ügyvéd, a Tett és Védelem Alapítvány
és a Brüsszel Intézet jogi képviselője
Bodó Gábor kutató, Brüsszel Intézet
Monitoring Csoportjának tagja
Tóth Gábor kommunikációs szakértő

Támogatás: **Bodnár Dániel** filozófus,
Tett és Védelem Alapítvány Kuratórium Elnöke
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki **Dr. Kovács András** szociológusnak,
a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő
irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a
jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag
a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a
forrás pontos megjelölésével.

2019 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

1082 Budapest, Baross utca 61.
+36 1 267 57 54, +36 30 207 5130
<http://www.tev.hu>
info@tev.hu

